

ЗВІТ
щодо участі у навчальному візиті
до Республіки Хорватія

23-30 вересня 2023 року м. Загреб, Республіка Хорватія

За організаційного сприяння Управління ООН з наркотиків та злочинності (UNODC) делегація Міністерства юстиції України у складі: заступника Міністра юстиції Банчука Олександра Анатолійовича, заступника Міністра юстиції Висоцької Олени Володимирівни, Генерального директора Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції Панчук Наталії Олексіївни, заступника начальника Державної установи «Генеральної дирекції державної кримінально-виконавчої служби України» Стеценка Юрія Віталійовича, першого заступника начальника Департаменту з питань виконання кримінальних покарань Кощинця Віктора Васильовича, заступника директора Державної установи «Центр пробації» Васюка Віктора Анатолійовича, директора Інституту професійного розвитку Академії Державної пенітенціарної служби України Наулік Наталі Степанівни було здійснено ознайомчий візит до Міністерства юстиції та державного управління Республіки Хорватія з метою ознайомлення з досвідом і практичною діяльністю пенітенціарної системи та пробації в Республіці Хорватія.

Під час візиту делегація Міністерства юстиції України взяла участь у ряді зустрічей з представниками Директорату пенітенціарної системи та пробації Міністерства юстиції та державного управління Республіки Хорватія, Тренінгового центру для працівників пенітенціарної системи та пробації, Діагностичного центру та Офісу пробації «Загреб 1».

У ході зустрічей українська сторона була ознайомлена з особливостями роботи та організаційною структурою пенітенціарної системи і пробації в Республіці Хорватія, загальними та спеціальними програмами реабілітації в'язнів, а також новаціями, проблемами та викликами з якими стикаються працівники пенітенціарної системи та пробації у своїй щоденній роботі.

Служба пробації Республіки Хорватії

Закон про пробації в Хорватії був прийнятий у 2009 році. У 2011 році почали працювати перші офіси служби пробації.

Організаційна структура служби пробації в Республіці Хорватії складається із Сектору пробації, Центрального офісу та 14 офісів пробації. Сектор пробації входить до складу Директорату пенітенціарної системи та пробації Міністерства юстиції.

Загальний штат працівників складає 106 державних службовців.

В центральному офісі пробації працює 13 працівників, з яких 12 службовців і 1 адміністративний референт. В 14 офісах пробації працює 93 службовці, з яких 14 керівників, 64 службовці пробації та 15 адміністративних референтів.

Структура

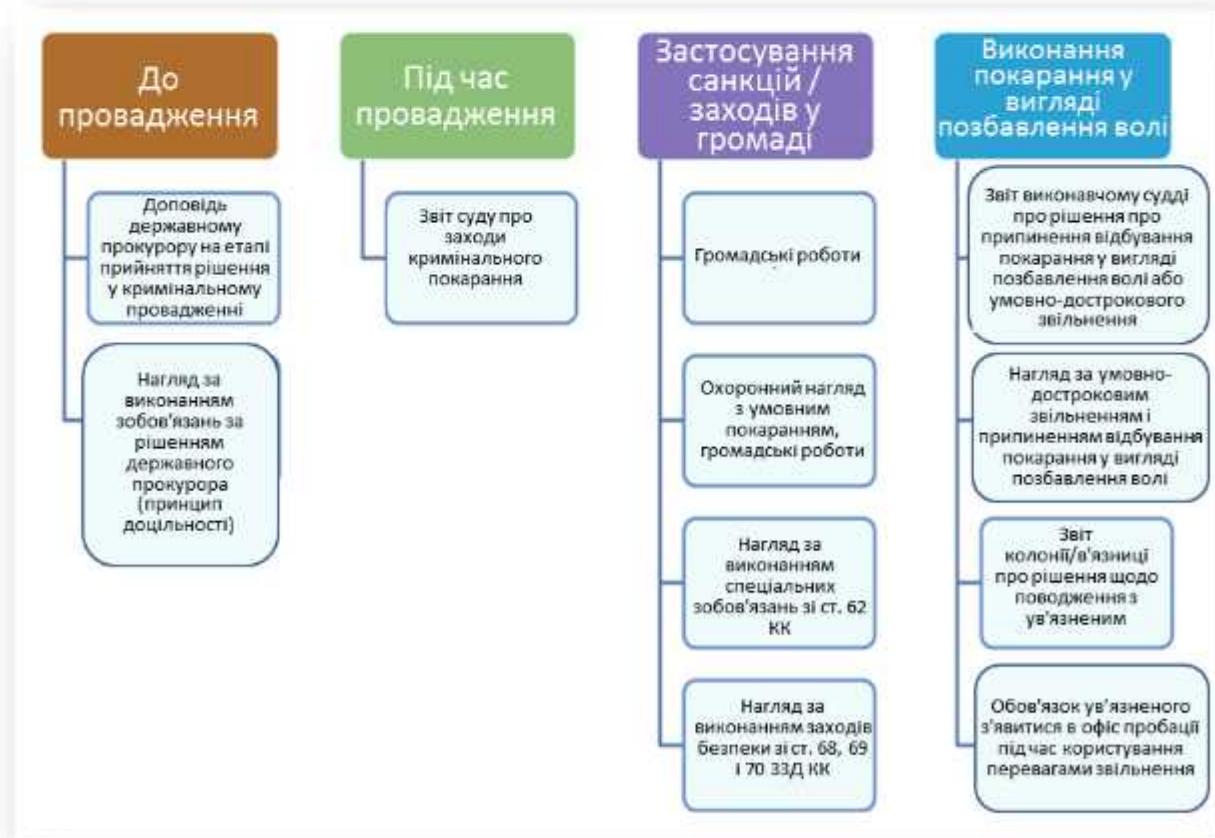

Задля безпеки персоналу під час виконання своїх службових обов'язків всі офіси пробації обладнані камерами відеоспостереження та тривожними кнопками. Крім того, у кожному підрозділі чергує працівник приватної охоронної компанії, з якими служба пробації укладає угоди про надання охоронних послуг.

Усі службовці мають службові жетони й посвідчення працівника пробації та в обов'язковому порядку проходять курси самозахисту й крав-мага. Також працівники забезпечуються перцевими балончиками.

Основні функції служби пробації

Служба пробації виконує громадські роботи, умовне покарання з охоронним наглядом, особливі зобов'язання або заходи безпеки, нагляд за умовно-достроковим звільненням або зобов'язання, накладені державним прокурором.

Звіти, які готують працівники пробації.

Служба пробації готує звіт про правопорушників на запит суддів, прокурорів або установи виконання покарання.

Звіт готується у таких випадках:

одразу після затримання особи;

перед призначенням покарання;

перед умовно-достроковим звільненням;

під час перебування правопорушника на умовно-достроковому звільненні.

Досудовий звіт допомагає органам суду прийняти рішення щодо типу санкцій, у том числі при застосуванні умовно-дострокового звільнення.

Під час підготовки досудового звіту працівники служби пробації використовують різні джерела для збору інформації, пов'язаної з правопорушником, зокрема: попередньою судимістю, сім'єю, матеріальним становищем, житловими умовами правопорушника, його освітою та роботою, способом життя, поглядами на життя та його поведінки. Термін складання такого звіту становить один місяць (закріплено на законодавчому рівні).

Звіт про переваги звільнення засудженого з місць позбавлення волі умовно-достроково готується на вимогу суддів, державних прокурорів або пенітенціарної системи. Працівники пробації оцінюють умови та ризики прийняття ув'язненого в суспільство та оцінюють можливості для подальшого виконання засудженим обов'язків, які на нього можуть покладатись. У звіті працівники пробації розглядають конкретні обставини прохання про звільнення, не пропонуючи схвалення чи відхилення прохання.

Під час складання звітів працівники пробації використовують систему оцінки правопорушників (SPP), щоб оцінити ризик повторного вчинення правопорушення.

Громадські роботи

Найбільший відсоток альтернативних видів покарань, які призначаються судами, займають громадські роботи. Вони призначаються на термін до 730 годин, які засуджений зобов'язаний відбути протягом одного року. Громадські роботи можуть бути призначені також разом з охоронним наглядом або заходами безпеки.

Громадські роботи правопорушники відпрацьовують на державних підприємствах або в юридичних осіб, які включають діяльність гуманітарного, екологічного чи комунального значення, а також інших, що становлять загальнонаціональний інтерес та інтерес місцевих громад. Відбір цих установ здійснюється за їх запитом Міністерством юстиції Хорватії та підписується відповідна угода.

Під час першої зустрічі із засудженим працівник пробації визначає, на якому підприємстві мають виконуватись громадські роботи, виходячи з навичок засудженої особи та видів діяльності, які там можуть бути здійснені. У зв'язку з цим працівник пробації отримує згоду правопорушника на виконання громадських робіт, оцінюють той вид робіт, який найбільше підіде засудженному

та виносить письмове рішення, про яке повідомляє засудженному та підприємство, де він має відпрацьовувати громадські роботи. Після виконання громадських робіт підприємство готує документ, що підтверджує виконання громадських робіт засудженим і надсилає цей документ до служби пробації.

Протягом 2022 року засудженими до громадських робіт було відпрацьовано 4,8 мільйона годин громадських робіт.

Умовне покарання з охоронним наглядом

Умовне покарання з охоронним наглядом є альтернативою позбавленню волі та призначається особам, які потребують проходження лікування від залежностей. Тривалість умовного покарання з охоронним наглядом становить 2 роки. Для виконання цього покарання працівники служби пробації розробляють індивідуальну програму лікування та постійно контактирують із правопорушником. Під час здійснення нагляду правопорушники зобов'язані співпрацювати з працівниками пробації шляхом відвідування офісу пробації, а також надавати інформацію про себе. Працівники пробацію мають право відвідувати правопорушника за місцем його проживання.

Правопорушник також повинен виконувати зобов'язання, покладені судом (наприклад, лікування від алкогольної чи наркотичної залежності, психосоціальна терапія, ремонт пошкоджень і т.д.). Працівник пробації наглядає та підтримує правопорушника у виконанні цих обов'язків та звітує перед судом про виконання вироку. Якщо правопорушник не дотримується умов нагляду, то йому замінюють покарання на позбавлення волі.

Заходи безпеки та особливі зобов'язання.

Працівники служби пробації організовують і здійснюють нагляд за виконанням особливих зобов'язань, що випливають з Кримінального кодексу, накладених на осіб, засуджених до умовного покарання, або осіб, умовно-достроково звільнених з установ виконання покарання. Нагляд також здійснюється за виконанням заходів безпеки, призначених разом зі штрафом, громадськими роботами або умовним покаранням. Заходи безпеки означають, що правопорушник повинен пройти психіатричне лікування, лікування залежності від наркоманії та алкоголізму.

Установи та інші органи, в яких правопорушник виконує свої особливі зобов'язання чи заходи безпеки, повідомляють про результати виконання цих обов'язків до служби пробації.

На сьогодні працівники пробації працюють з 3615 справами. З правопорушниками працюють лише службовці пробації. Адміністративні референти займаються діловодством та іншими організаційними питаннями. Середнє навантаження на одного працівника становить близько 60 справ.

Нагляд за засудженими, звільненими з установ виконання покарань умовно-достроково, здійснюється протягом невідбутоого строку покарання, та полягає у здійсненні контролю за виконанням засудженими покладених на них обов'язків.

Показники діяльності служби пробації

Сектор пробації	кількість справ	%
Частково умовне засудження з охоронним наглядом / особливим зобов'язанням / заходом безпеки	277	7,7
Громадські роботи із заходом безпеки / особливим зобов'язанням / охоронним наглядом	1815	50,2
Умовне засудження з особливим зобов'язанням / заходом безпеки / охоронним наглядом	1135	31,4
Звіти на вимогу державного прокурора	1	0,0
Звіти на вимогу колонії/в'язниці	57	1,6
Звіти на вимогу суду	20	0,6
Звіти для виконавчого судді	54	1,5
Виконання накладеного зобов'язання	45	1,2
Нагляд за ув'язненими під час користування перевагами	14	0,4
Нагляд за ув'язненими під час припиненням відбування покарання	8	0,2
Особливі зобов'язання з умовно-достроковим звільненням	170	4,7
Умовно-дострокове звільнення	2	0,1
Умовно-дострокове звільнення з охоронним наглядом і особливим зобов'язанням	9	0,2
Охоронний нагляд з умовно-достроковим звільненням	8	0,2
Усього	3615	100,0

Пропозицій:

1. З метою подальшої співпраці зі службою пробації Республіки Хорватії опрацювати питання щодо підписання меморандуму про розвиток співробітництва між Державною установою “Центр пробації” та службою пробації Хорватії.
2. З метою ознайомлення працівників пробації із роботою служби пробації Хорватії розмістити даний звіт на сайті <https://www.probation.gov.ua/>.

Заступник директора
ДУ “Центр пробації”

Віктор ВАСЮК